

Miniszterelnökség

Iromány száma: **T/3127.**

Benyújtás dátuma: **2018-10-29 17:30**

Parlex azonosító: **NMJDO4O60001**

Címzett: **Kövér László, az Országgyűlés elnöke**

Tárgy: **Törvényjavaslat benyújtása**

Benyújtó: **Dr. Semjén Zsolt, miniszterelnök-helyettes**

Előadó: **Dr. Kásler Miklós, emberi erőforrások minisztere**

Törvényjavaslat címe: **Egyes családtámogatási és nyugdíjbiztosítási tárgyú törvények módosításáról**

A Kormány nevében mellékelten benyújtom az egyes családtámogatási és nyugdíjbiztosítási tárgyú törvények módosításáról szóló törvényjavaslatot.

2018. évi törvény

egyes családtámogatási és nyugdíjbiztosítási tárgyú törvények módosításáról

1. A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény módosítása

1. §

(1) A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 139. §-a a következő (1c) és (1d) bekezdéssel egészül ki:

„(1c) Gyermekek napközbeni ellátása esetén az (1) bekezdés szerinti nyilvántartás kizárólag a gyermek személyazonosító adatait és társadalombiztosítási azonosító jelét, valamint a 138. § (1) bekezdés b)–e) pontjában és az (1) bekezdés b) és c) pontjában foglaltakat tartalmazza.

(1d) Gyermekek napközbeni ellátása esetén az (1c) bekezdés szerinti nyilvántartásként kell elfogadni azt az ellátást nyújtó személy vagy az intézmény vezetője által vezetett más, a szolgáltatás nyújtásával kapcsolatos nyilvántartást is, amely az (1c) bekezdésben meghatározott adatokat tartalmazza.”

(2) A Gyvt. 139. § (2) bekezdése a következő g) ponttal egészül ki:

(A kincstár a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások finanszírozásának ellenőrzése céljából nyilvántartást vezet. A nyilvántartás tartalmazza)

„g) családi bölcsőde és munkahelyi bölcsőde esetén a gyermek törvényes képviselőjének személyazonosító adatait, ha a törvényes képviselő a kisgyermeket nevelők munkaerő-piaci visszatérésének támogatására irányuló Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program keretében térítésidj-támogatásban részesül.”

(3) A Gyvt. 139. § (3) bekezdés a) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Nem kell a (2) bekezdés szerinti nyilvántartásba venni az adatokat]

„a) a gyermekek napközbeni ellátásánál, ha a fenntartó a központi költségvetésből támogatásban nem részesül, és a gyermek törvényes képviselője a kisgyermeket nevelők munkaerő-piaci visszatérésének támogatására irányuló Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program keretében térítésidj-támogatásban nem részesül.”

2. §

A Gyvt. 175. § (5) bekezdésében a „2018.” szövegrész helyébe a „2020.” szöveg lép.

2. A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény módosítása

3. §

(1) A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény (a továbbiakban: Tny.)

4. § (1) bekezdése a következő i) ponttal egészül ki:

(E törvény alkalmazásában)

„i) tartásra köteles és képes hozzátartozó: az az árvaellátást, illetve a szülői nyugdíjat igénylő tartására törvény alapján, – a tartási kötelezettség sorrendjében – az elhunyt jogszerzőt megelőzően köteles személy,

ia) akivel szemben bíróság elrendelte az árvaellátást igénylőt, illetve a szülői nyugdíjat igénylőt megillető tartás teljesítését, vagy

ib) akinek – a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény szerint – a családjában az egy főre jutó jövedelem meghaladja az öregségi teljes nyugdíj legkisebb összegének két és félszeresét, kivéve, ha a bíróság úgy döntött, hogy vele szemben nem rendeli el az árvaellátást igénylőt, illetve a szülői nyugdíjat igénylőt megillető tartás teljesítését;”

(2) A Tny. 4. § (1) bekezdése a következő l) ponttal egészül ki:

(E törvény alkalmazásában)

„l) üzemi baleset: a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló törvény szerinti üzemi baleset és foglalkozási megbetegedés.”

4. §

A Tny. 55. § (3) bekezdés a) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(Iskolai tanulmányok címén azt a gyermeket is megilleti az árvaellátás, aki)

„a) betegsége, testi vagy értelmi fogyatékosága, terhessége, gyermekszülés vagy három évesnél fiatalabb gyermekének gondozása miatt a tanulmányait magántanulóként végzi,”

5. §

A Tny. 70. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A baleset üzemiségét és a megbetegedés foglalkozási jellegét (a továbbiakban együtt: a baleset üzemisége) az ezt megállapító, a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló törvény alapján hozott, véglegessé vált határozat igazolja. Ha a kérelmet azért utasítják el, mert a baleset üzemiségét – véglegessé vált határozattal – még nem állapították meg, és az igénylő a kérelmét a baleset üzemiségének megállapítását követően újra benyújtja, a baleseti hozzátartozói nyugellátást az eredeti igénybejelentés időpontjának figyelembevételével kell megállapítani.”

6. §

A Tny. 79. §-a a következő (2a) bekezdéssel egészül ki:

„(2a) A nyugellátás és a nyugdíjfolyósító szerv által folyósított más ellátás olyan fizetési számlára folyósítható, amely felett a jogosultnak vagy törvényes képviselőjének rendelkezési joga van.”

7. §

(1) A Tny. 80. § (1a) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1a) A nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv a nyugellátást – kérelemre vagy hivatalból – a nyugellátás eredeti kezdő időpontjától kezdődően, a nyugellátás eredeti kezdő időpontjában alkalmazandó jogszabályok alapján, magasabb összegben, vagy az igénylő számára egyébként kedvezőbb módon újra megállapítja, ha

- a) a nyugellátást jogszabálysértően állapították meg az igénylőnek járónál alacsonyabb összegben, vagy az igénylő számára egyébként kedvezőtlenebb módon, vagy
- b) a nyugellátás összegét jogszerűen állapították meg, de a magasabb összegben, vagy az igénylő számára egyébként kedvezőbb módon történő újra megállapítás az azóta tudomására jutott tények, adatok vagy bizonyítékok alapján indokolt.”

(2) A Tny. 80. § (6) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(6) Ha a nyugellátást jogszabálysértően állapították meg az igénylőnek járónál magasabb összegben, vagy az igénylő számára egyébként kedvezőbb módon, a nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv a nyugellátást egy ízben, az azt megállapító döntés véglegessé válásától számított öt éven belül, a nyugellátás eredeti kezdő időpontjában alkalmazandó jogszabályok alapján, hivatalból alacsonyabb összegben, vagy az igénylő számára egyébként kedvezőtlenebb módon újra megállapítja.”

8. §

(1) A Tny. 93. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Ha a nyugdíjfolyósító szervtől rendszeres pénzellátásban részesülő személy a fizetésre kötelező határozat véglegessé válásától számított tizenöt napon belül fizetési kötelezettségét nem teljesíti, a nyugdíjfolyósító szerv a követelést az általa folyósított rendszeres pénzellátásból levonással érvényesíti a bírósági végrehajtásról szóló törvény szabályai szerint.”

(2) A Tny. 93. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki:

„(4) A (3) bekezdés szerinti levonással meg nem térült, illetve a végrehajtandó összegre tekintettel csak hosszabb idő alatt megtérülő követelés összegét – a központi nyugdíjbiztosítási szerv kezdeményezésére – a kötelezett keresetéből is le lehet vonni. A keresetből történő levonás érvényesítése során a kincstári számfejtési körbe tartozók esetében a Kincstárt munkáltatónak kell tekinteni. Ha ez nem vezet eredményre, a fennmaradó tartozás végrehajtását az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény 134. § (1) bekezdésének megfelelően kell foganatosítani.”

9. §

(1) A Tny. 96. §-a a következő (2a) és (2b) bekezdéssel egészül ki:

„(2a) A központi nyugdíjbiztosítási szerv az állami adóhatóság felé fennálló adatszolgáltatási és

jogszabályon alapuló egyéb kötelezettségének teljesítése érdekében kezeli a jogosult adóazonosító jelét.

(2b) A nyugdíjbiztosítási igazgatási szervek a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról szóló 883/2004/EK rendelet 76. cikke szerinti együttműködés keretében az EGT-állam által nyújtott ellátások megállapítása, illetve folyósítása céljából, az ahhoz szükséges ideig kezelik a részükre megküldött, a (2) bekezdésben nem említett adatokat.”

(2) A Tny. 96. §-a a következő (11) bekezdéssel egészül ki:

„(11) Ha törvény másként nem rendelkezik, a nyugdíjbiztosítási igazgatási szervek nyilvántartásában a biztosított, volt biztosított, illetve a jogosultra vonatkozó adatok kezelését

a) – a b) pontban nem említett esetben – a biztosított, volt biztosított, illetve a jogosult halálát követő 5 év elteltével,

b) hozzátartozói nyugellátás megállapítása esetén a biztosított, volt biztosított után megállapított hozzátartozói nyugellátás – több hozzátartozói nyugellátás esetén az utoljára megszűnt ellátás – megszűnését követő 15 év elteltével, de legkésőbb a biztosított, volt biztosított után hozzátartozói nyugellátásban részesülő személy – több hozzátartozói nyugellátásban részesülő személy esetén az utoljára elhunyt személy – halálát követő 5 év elteltével

korlátozni kell. A korlátozást – az (1) bekezdésben meghatározott célból – fel kell oldani, ha a biztosított, volt biztosított, illetve a jogosult valamely nyilvántartott adatára nyugdíjbiztosítási, vagy a nyugdíjfolyósító igazgatóság által folyósított más ellátással kapcsolatos jogosultság érvényesítése érdekében szükség van. A korlátozás alól feloldott adatok kezelését az a) és b) pontban foglaltak szerint kell ismételen korlátozni. A 20 éve folyamatosan korlátozottan kezelt adatokat törölni kell.”

10. §

A Tny. "Adatszolgáltatás és bejelentési kötelezettség" című alcíme a következő 99/A. §-sal egészül ki:

„99/A. §

(1) A Tbj. 44. § (1) bekezdése szerinti nyilvántartásra kötelezett a biztosított, volt biztosított biztosítási jogviszonyával összefüggő, a szolgálati időről vagy a nyugellátás megállapítása során figyelembe vételre kerülő keresetről, jövedelemről adatot tartalmazó munkaügyi iratokat a biztosított, volt biztosított, irányadó öregségi nyugdíjkorhatár betöltését követő öt évig köteles megőrizni.

(2) A nyilvántartásra kötelezett jogutód nélküli megszűnése esetén köteles bejelenteni az (1) bekezdés szerinti munkaügyi iratok őrzésének helyét a székhelye, telephelye szerint illetékes nyugdíjbiztosítási igazgatási szervnek.

(3) A (2) bekezdés szerinti bejelentéssel egyidejűleg a nyilvántartásra kötelezett képviselője, illetve a felszámoló, végelszámoló köteles a 2010. január 1-jét megelőző időszakra vonatkozóan adatszolgáltatást teljesíteni, ha arra korábban nem került sor.”

11. §

A Tny. 102/A. § (6) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(6) Az 1955. vagy 1956. évben született biztosítottak, volt biztosítottak esetén a 96/C. § (2) bekezdése szerinti egyeztetési eljárást nem kell lefolytatni. Az 1957-1959. évben született biztosítottak, volt biztosítottak esetén a 96/C. § (2) bekezdése szerinti egyeztetési eljárást 2019. december 31-éig kell lefolytatni.”

12. §

A Tny. a következő 102/C. §-sal egészül ki:

„102/C. §

(1) Ha a nyugdíjkorhatár betöltése miatt,

a) a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény – a 33/2012. (VII. 17.) AB határozattal megsemmisített – 90. § ha) pontja, illetve 230. §-a alapján nyugalmazott bíró, vagy

b) a legfőbb ügyész, az ügyészek és más ügyészségi alkalmazottak jogállásáról és az ügyészi életpályáról szóló 2011. évi CLXIV. törvény – 2013. április 1-jén hatályos – 34. § d) pontja, illetve 160. §-a alapján nyugalmazott ügyész

szolgálati viszonya az öregségi nyugdíj megállapítását követően helyreállt, az ezt követő ismételt nyugalmazás esetén jogosult az öregségi nyugdíjának a (2)–(5) bekezdés szerinti átcserélésére.

(2) Az átcserélés iránti igényt az ismételt nyugalmazás időpontját követő 6 hónapon belül, az egyes családtámogatási és nyugdíjbiztosítási tárgyú törvények módosításáról szóló 2018. évi ... törvény hatálybalépését megelőző ismételt nyugalmazás esetén 2019. június 30-áig lehet benyújtani.

(3) Az átcserélt öregségi nyugdíjat az ismételt nyugalmazás időpontját követő napra olyan módon kell kiszámítani, mintha az igénylő részére korábban még nem állapítottak volna meg öregségi nyugdíjat.

(4) Ha az átcserélt öregségi nyugdíj összege magasabb a korábban megállapított öregségi nyugdíjnak az időközi nyugdíjemelésekkel megemelt, és a 22/A. § alapján megnövelt összegénél, az átcserélt öregségi nyugdíjat kell – az ismételt nyugalmazás időpontját követő naptól kezdődően – öregségi nyugdíjként folyósítani.

(5) Nem kell az átcserélt öregségi nyugdíjat visszamenőlegesen folyósítani olyan időszakra, amikor az öregségi nyugdíj folyósítása szünetelt. A visszamenőlegesen folyósított átcserélt nyugdíj összegét csökkenteni kell a korábban megállapított, az ismételt nyugalmazás időpontját követő naptól az átcserélésig terjedő időre folyósított öregségi nyugdíj összegével.”

13. §

A Tny. a következő 102/E. §-sal egészül ki:

„102/E. §

Ha az adatkezelés korlátozására az egyes családtámogatási és nyugdíjbiztosítási tárgyú törvények módosításáról szóló 2018. évi ... törvénnyel megállapított 96. § (11) bekezdése szerinti határidő 2019. június 30-át megelőző időpontban van, az adatkezelést 2019. június 30-áig kell korlátozni.”

14. §

A Tny.

- a) 22. § (1) bekezdés h) pontjában a „munka-rehabilitációs díjat” szövegrész helyébe a „munka-rehabilitációs díjat és fejlesztési foglalkoztatási díjat” szöveg,
- b) 38. § (1) bekezdés h) pontjában a „fejlesztési jogviszonyban foglalkoztatott személy tekintetében a fejlesztési foglalkoztatási óradíj” szövegrész helyébe a „munka-rehabilitáció keretében vagy fejlesztési jogviszonyban foglalkoztatott személy tekintetében a munka-rehabilitációs díj, illetve a fejlesztési foglalkoztatási díj” szöveg,
- c) 66. § (1) bekezdésében a „vezetője” szövegrész helyébe a „méltányosságból” szöveg,
- d) 79. § (2) bekezdés d) pontjában az „ , átmeneti vagy tartós” szövegrész helyébe a „vagy” szöveg,
- e) 83/C. § (1) bekezdésében az „a jogviszony létesítésének” szövegrész helyébe az „az öregségi nyugdíj kezdő időpontjától, öregségi nyugdíjasként létesített jogviszony esetén pedig a jogviszony létesítésének” szöveg,
- f) 96/C. § (1) bekezdésében a „két” szövegrész helyébe a „három” szöveg,
- g) 96/C. § (2) bekezdésében a „két” szövegrész helyébe a „négy” szöveg,
- h) 96/C. § (3) bekezdés c) pontjában, 96/C. § (4) bekezdésében a „megállapítása” szövegrész helyébe a „megállapítása vagy nyugdíjbiztosítási átutalás” szöveg

lép.

15. §

Hatályát veszti a Tny. 70. § (3) és (4) bekezdése.

3. A családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény módosítása

16. §

(1) A családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény (a továbbiakban: Cst.) 11. § (1) bekezdés g) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(A családi pótlék havi összege)

„g) tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos gyermeket nevelő család esetén, valamint a gyermekotthonban, javítóintézetben, büntetés-végrehajtási intézetben vagy szociális intézményben élő, a nevelőszülőnél elhelyezett, vagy a Gyvt. 72. § (1) bekezdése alapján ideiglenes hatállyal elhelyezett tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos gyermek után, továbbá a gyámhatóság által a szülői ház elhagyását engedélyező határozatban megjelölt személy esetén tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos gyermek után 23 300 forint,”

(2) A Cst. 11. § (1) bekezdés j) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(A családi pótlék havi összege)

„j) a gyermekotthonban, javítóintézetben, büntetés-végrehajtási intézetben vagy szociális intézményben élő, a nevelőszülőnél elhelyezett, vagy a Gyvt. 72. § (1) bekezdése alapján ideiglenes hatállyal elhelyezett, a g) vagy a h) pont alá nem tartozó gyermek esetén, a gyámhatóság által a szülői ház elhagyását engedélyező határozatban megjelölt személy esetén, ha a gyermek nem tartozik a g) vagy a h) pont alá, valamint a 8. § (3) bekezdése alá tartozó személy esetén 14 800 forint.”

17. §

A Cst. 12. § (2) bekezdés b) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[A családi pótlékre való jogosultság szempontjából, valamint az (1) bekezdés, a 20. és a 23. § alkalmazása során saját háztartásban nevelt, gondozott gyermeknek kell tekinteni azt a gyermeket (személyt) is,]

„b) akit szociális intézményben 30 napot meg nem haladóan helyeztek el, illetve a 30 napot meghaladó szociális intézményi elhelyezésére a tartós betegségére vagy súlyos fogyatékkosságára tekintettel, az intézményben egyidejűleg nyújtott iskolai oktatáshoz vagy fejlesztő nevelési-oktatási tevékenységhez való hozzáférés biztosítása érdekében kerül sor, és a gyermek a szülő háztartásából csak átmeneti jelleggel kerül ki, vagy”

18. §

A Cst. 26. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A gyermekgondozást segítő ellátás havi összege gyermekenként – ide nem értve az egyazon várandósságból született ikergyermekeket – azonos az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegével. Az egyazon várandósságból született ikergyermekek esetében az ellátás havi összege megegyezik az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének és az ikergyermekek számának szorzatával. Töredékhónap esetén egy naptári napra a havi összeg harmincad része jár.”

19. §

A Cst. 27. § (1) bekezdés b) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(Nem jár gyermekgondozási támogatás annak a személynek, aki)

„b) olyan gyermek után igényli a támogatást, akit a Gyvt. alapján ideiglenes hatállyal elhelyeztek, nevelésbe vettek, továbbá az Szt. alapján 30 napot meghaladóan szociális intézményben helyeztek el, kivéve ha a szociális intézményi elhelyezésre a gyermek tartós betegségére vagy súlyos fogyatékkosságára tekintettel, az intézményben egyidejűleg nyújtott iskolai oktatáshoz vagy fejlesztő nevelési-oktatási tevékenységhez való hozzáférés biztosítása érdekében kerül sor;”

20. §

(1) A Cst. 43. §-a a következő (3a) bekezdéssel egészül ki:

„(3a) A keresetből történő levonás érvényesítése során a kincstári számfejtési körbe tartozók esetében a Kincstárt munkáltatónak kell tekinteni.”

(2) A Cst. 43. § (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(5) A jogalap nélkül kifizetett és végleges határozat alapján visszakövetelt családtámogatási ellátás összegét a magánszemély kérelmére a központi családtámogatási szerv vezetője kivételes méltányosságból elengedheti vagy mérsékelheti, ha

- a) annak megfizetése az adós és a vele együtt élő közeli hozzátartozó megélhetését súlyosan veszélyezteti,
- b) a követelés még folyósított ellátásból vagy keresetből történő levonás útján nem téríthető, és
- c) a követelés adóhatósági végrehajtása nincs folyamatban.”

(3) A Cst. 43. §-a a következő (7)–(9) bekezdéssel egészül ki:

„(7) A jogalap nélkül kifizetett és végleges határozat alapján visszakövetelt családtámogatási ellátás összegére a magánszemély kérelme alapján a központi családtámogatási szerv vezetője kivételes méltányosságból részletfizetést engedélyezhet vagy fizetési halasztást (a továbbiakban együtt: fizetési kedvezmény) adhat.

(8) Fizetési kedvezmény abban az esetben engedélyezhető, ha a követelés későbbi teljesítése a körülményekből valószínűsíthető. A kérelem elbírálása és a feltételek meghatározása során figyelembe kell venni a fizetési nehézség kialakulásának okait és körülményeit.

(9) A központi családtámogatási szerv vezetője a fizetési kedvezményt feltételhez is kötheti. A fizetési kedvezmény érvényét veszíti és a tartozás – annak járulékaival együtt – egy összegben esedékessé válik, ha a fizetésre kötelezett a fizetési kedvezmény engedélyezése során meghatározott feltételeket nem teljesíti.”

21. §

A Cst.

- a) 21/A. § (1) bekezdésében és 24. §-ában a „munkavégzés” szövegrész helyébe a „munkavégzés kizárólag” szöveg,
- b) 25. § (3) bekezdésében az „a (2a) bekezdés és e bekezdés alkalmazásában” szövegrész helyébe az „a (2a) és e bekezdés, valamint a 26. § (2) bekezdés alkalmazásában” szöveg,
- c) 26. § (1) bekezdésében a „gyermekgondozási támogatás” szövegrész helyébe a „gyermeknevelési támogatás” szöveg,
- d) 38. § (1) bekezdésében és 41. § (3) bekezdésében a „három” szövegrész helyébe az „öt” szöveg,
- e) 42. § (2) bekezdésében a „három” szövegrészek helyébe az „öt” szöveg,
- f) 45. § (5) bekezdésében az „igényelbíráló szerv” szövegrész helyébe az „igényelbíráló szerv, valamint a központi családtámogatási szerv” szöveg, az „adatszolgáltatási” szövegrész helyébe az „adatszolgáltatási és jogszabályon alapuló egyéb” szöveg

lép.

22. §

Hatályát veszti a Cst.

- a) 44. § (3) bekezdése,
- b) 50. § (5) bekezdése.

4. A korhatár előtti öregségi nyugdíjak megszüntetéséről, a korhatár előtti ellátásról és a szolgálati járandóságról szóló 2011. évi CLXVII. törvény módosítása

23. §

A korhatár előtti öregségi nyugdíjak megszüntetéséről, a korhatár előtti ellátásról és a szolgálati járandóságról szóló 2011. évi CLXVII. törvény 17. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Akinek korhatár előtti ellátása vagy szolgálati járandósága megszűnt, annak ezt követően sem korhatár előtti ellátás, sem szolgálati járandóság nem állapítható meg.”

5. Az Európai Unió tisztviselőinek és más alkalmazottainak nyugdíjbiztosítási átutalásáról és visszautalásáról, valamint egyes nyugdíjbiztosítási tárgyú és más kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2012. évi CXII. törvény módosítása

24. §

Az Európai Unió tisztviselőinek és más alkalmazottainak nyugdíjbiztosítási átutalásáról és visszautalásáról, valamint egyes nyugdíjbiztosítási tárgyú és más kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2012. évi CXII. törvény 3. §-a a következő (7) bekezdéssel egészül ki:

„(7) Aki a nyugdíjbiztosítási átutalást követően a magyar nyugdíjrendszerben további jogosultságot szerez, a korábbi nyugdíjbiztosítási átutalással érintett időt követő naptól a kérelem benyújtásának napjáig terjedő időre kérheti az újabb nyugdíjbiztosítási átutalást. Az újabb nyugdíjbiztosítási átutalásra az (1)–(6) bekezdésben foglaltakat kell alkalmazni azzal, hogy ahol az (1) bekezdés a nyugdíjbiztosítási átutalásra jogosító jogviszony létrejöttének napját megelőző napig terjedő időt említi, azon a korábbi nyugdíjbiztosítási átutalással érintett időt követő naptól a kérelem benyújtásának napjáig terjedő időt kell érteni.”

6. Záró rendelkezések

25. §

(1) Ez a törvény – a (2) bekezdésben foglalt kivétellel – a kihirdetését követő harmadik napon lép hatályba.

(2) A 3. alcím 2019. január 1-jén lép hatályba.

26. §

E törvény 24. §-a az Európai Közösségek tisztviselőinek személyzeti szabályzatáról és egyéb alkalmazottainak alkalmazási feltételeiről szóló, 1968. február 29-i 259/68/EGK, Euratom, ESZAK tanácsi rendelet VIII. melléklet 11. cikkének való megfelelést szolgálja.

Általános indokolás

A törvényjavaslat a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény, a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény és egyéb hozzá kapcsolódó törvények, valamint a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény módosítását tartalmazza.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvényben (a továbbiakban: Gyvt.) a törvényjavaslat a gyermekek napközbeni ellátásainak sajátosságaira tekintettel az intézményi és a finanszírozás ellenőrzése céljából vezetett központi nyilvántartást módosítja pontosító jelleggel, valamint kellő felkészülési időt biztosít a kötelezettséggel érintett települési önkormányzatok számára a bölcsődei ellátás maradéktalan biztosítására.

A törvényjavaslat a nyugdíjtárgyú törvények kapcsán elsősorban jogalkalmazói észrevételek alapján pontosításokat, kiegészítéseket tartalmaz.

A családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény (a továbbiakban: Cst.) hatályos szabályai a gyermek szociális intézményi elhelyezése esetén főszabályként kizárják a szülő családi pótlékra való jogosultságát, mivel nem valósul meg a „saját háztartásban nevelés” követelménye. A törvényjavaslat szerinti törvénymódosítás figyelembe veszi azt az eshetőséget, ha a bentlakásos szociális intézményi elhelyezésre a tankötelezettség teljesítése érdekében, az intézményben folyó fejlesztő nevelés-oktatáshoz való hozzáférés biztosítása érdekében kerül sor. A törvényjavaslat ennek megfelelően kibővíti a saját háztartásban nevelt, gondozott gyermeknek minősülők körét. A Cst. egyéb módosításai pontosító, technikai jellegűek, amelyek a jogalkalmazói visszajelzések alapján kerültek a törvényjavaslat rendelkezései közé.

Részletes indokolás

1. §

A gyermekek napközbeni ellátásának korábbi években megvalósult átalakítása során, az adminisztratív terhek csökkentése céljából sor került a bölcsődében vezetett nyilvántartások felülvizsgálatára, aminek eredményeként több adatlap is kivezetésre került a végrehajtási rendeletekben. A törvényjavaslat a gyermekek napközbeni ellátásainak sajátosságaira tekintettel a Gyvt.-ben is egyértelműen rögzíti a személyes gondoskodásban részesülő személyekről az ellátó személy vagy az intézmény vezetője által vezetett nyilvántartás adattartalmát, valamint felmentést biztosít a külön nyilvántartás vezetése alól, ha a szükséges adatokat más nyilvántartás már tartalmazza.

A Gyvt. 139. §-ának módosítására emellett a kisgyermeket nevelők munkaerőpiaci visszatérésének támogatását célzó európai uniós projekt okán kerül sor. A támogatás jogosultsági

feltételeinek vizsgálata során szükséges a családi bölcsődei, valamint a munkahelyi bölcsődei ellátást igénybevevő ellátottak és törvényes képviselőjük adatainak megléte, azonban jelenleg a központi ágazati rendszerekben nem állnak rendelkezésre ezen adatok.

2. §

A Gyvt. 2017. január 1-jétől hatályos rendelkezése értelmében, ha a bölcsődei ellátásra az adott településen legalább 5 gyermek tekintetében igény jelentkezik, vagy a település 3 év alatti lakosainak száma meghaladja a 40 főt, a települési önkormányzat köteles gondoskodni a gyermekek bölcsődei ellátásáról.

A törvényjavaslat a feladatra való felkészülési határidőt módosítja 2020. december 31-ére annak érdekében, hogy a fenti kötelezettségnek valamennyi települési önkormányzat maradéktalanul eleget tudjon tenni.

3. §

A törvényjavaslat szabályozza a tartásra köteles és képes hozzátartozó fogalmát. A tartásra kötelesség tekintetében a Polgári Törvénykönyv szabályait kell alkalmazni. A tartásra képesség ügyében a bíróság ítéletét kell figyelembe venni, ha született ilyen: ha a bíróság elrendelte a tartás teljesítését, akkor a hozzátartozót tartásra képesnek kell tekinteni, ha pedig a tartás teljesítésére irányuló keresetet elutasította, akkor nem tekinthető annak. Ha viszont nem született ítélet, akkor a jelenlegi gyakorlattal megegyezően azt kell tartásra képesnek tekinteni, akinek – a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény szerint – a családjában az egy főre jutó jövedelem meghaladja a nyugdíjminimum két és félszeresét.

A törvényjavaslat ezen túl egyértelművé teszi az üzemi baleset fogalmát, amikor visszautal a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvényre.

4. §

A törvényjavaslat kibővíti az árvaellátásra jogosult magántanulók körét. Míg jelenleg csak az kaphat közülük ilyen hozzátartozói nyugellátást, aki betegség vagy fogyatékoság miatt kényszerül tanulmányait magántanulóként végezni, a jövőben ez a terhes, gyermeket szülő vagy kisgyermekét gondozó tanulót is megilleti.

5. §

A törvényjavaslat egyértelműen rögzíti a jelenlegi szabályozásból is következő feltételt, miszerint a baleset üzemisége csak az ezt megállapító, külön eljárásban kiadott határozattal igazolható, valamint az eljárásrendet a kapcsolódó eljárás szabályaihoz igazítja.

6. §

Az esetleges visszaélések elkerülése érdekében a joggyakorlat megköveteli, hogy a nyugdíjasnak rendelkezési joga legyen azon számla felett, amelyre a nyugdíját folyósítják. A törvényjavaslat

ezt a gyakorlatot emeli törvényi szintre.

7. §

A törvényjavaslat a hatályos szabályt abból a szempontból egészíti ki, hogy a nyugdíj-megállapító határozat nem csak összeg tekintetében térhet el a jogszerűtől, hanem más feltételek kapcsán is (pl. hozzátartozói nyugellátás esetén a megszűnés időpontja).

8. §

A Nyugdíjfolyósító Igazgatóság a Magyar Államkincstár igazgatási szerve, a központosított illetményszámfejtést pedig szintén a Magyar Államkincstár végzi. A tartozás jövedelemből történő levonása során gyorsabb és egyszerűbb azt az eljárást követni, hogy a Nyugdíjfolyósító Igazgatóság közvetlenül jár el a levonás érdekében.

9. §

A Magyar Államkincstár adatszolgáltatási (bevallási) kötelezettséget teljesít az állami adóhatóság felé a Nyugdíjfolyósító Igazgatóság által folyósított járulékköteles ellátások után, továbbá végrehajtási ügyekben is megkeresi az állami adóhatóságot, amihez a törvényjavaslat alapján kezelheti az érintett adóazonosító jelét.

A törvényjavaslat egyértelműen megteremti a jogalapját olyan adatok kezelésének (pl. apa neve), amelyet a magyar nyugdíjszervek nem tartanak nyilván, de EGT-államból érkező nyugdíjtárgyú megkeresés esetén az adatkezelés szükséges.

A törvényjavaslat pontosan meghatározza a nyugdíjbiztosítási nyilvántartásból történő adattörlés időpontját. Ezekre az adatokra a hozzátartozói nyugellátások késedelmes igénylése miatt akár évtizeddel később is szükség lehet, ezért a törlés kétlépcsős lesz: először csak korlátozzák az adatkezelést (zárolás), majd ha a korlátozás feloldására 20 évig nem volt szükség, az adatokat véglegesen törlik.

10. §

A törvényjavaslat a nyugdíjkorhatár betöltését követő 5 évben határozza meg azt az időpontot, ameddig a foglalkoztatóknak meg kell őrizniük a nyugdíj-megállapítás szempontjából releváns munkaügyi iratokat, a foglalkoztató megszűnésének esetére pedig elrendeli az iratörzés helyének bejelentését.

11. §

A törvényjavaslat a nyugdíjbiztosítási igazgatási szervként eljáró járási (fővárosi kerületi) hivatalok tehermentesítése miatt elrendeli, hogy a nyugdíjkorhatárhoz közel álló, 1955-ben vagy 1956-ban születettek esetében az ismételt adategyeztetést nem kell elvégezni.

12. §

A 12/2018. (VII. 18.) AB határozat szerint mulasztással előidézett alaptörvény-ellenesség áll fenn amiatt, hogy nincs lehetőség az alaptörvény-ellenes, illetve az uniós jogot sértő szabályozásra visszavezethető okból nyugalmazott bírának és ügyésznek arra, hogy a szolgálati jogviszonyuk helyreállítását követő nyugalmazásukra tekintettel öregségi nyugdíjukat kérelmükre ismételten megállapítsák úgy, mintha arra e későbbi időpontban első alkalommal került volna sor. A törvényjavaslat ennek a személyi körnek lehetővé teszi, hogy a nyugdíjukat átcseréljék, vagyis válasszanak a korábban megállapított és a mellette szerzett jövedelem alapján járó nyugdíjnöveléssel kiegészített nyugdíj, valamint az újonnan kiszámított nyugdíj között. Az utóbbi nyugdíj olyan szabályok szerint kerül meghatározásra, mintha az érintett még nem volna nyugdíjas.

13. §

A törvényjavaslat átmeneti rendelkezésben ad haladékot azon adatok kezelésének korlátozására, amelyeket a törvényjavaslat 9. § (2) bekezdése szerinti rendelkezés értelmében 2019. június 30-át megelőzően kell zárolni.

14. §

A törvényjavaslat több rendelkezést is pontosít a jogalkalmazásban felmerült észrevételek alapján, továbbá a nyugdíjbiztosítási feladatkörben eljáró járási (fővárosi kerületi) hivatalok feladatainak csökkentése érdekében a nyugdíjbiztosítási adatok egyeztetésére – ideértve az egy korosztály egyeztetésére rendelkezésre álló időt, és az ismételt egyeztetés gyakoriságát is – a jelenlegi két év helyett három, illetve négy évet ad.

15. §

A baleset üzemisége csak az ezt megállapító, külön eljárásban kiadott határozattal igazolható. Az egészségbiztosítási jogszabályok – az időmúlással növekvő bizonyítási nehézségek miatt – tartalmazzák az üzemiség megállapíthatóságának időbeli korlátját. Mivel további korlátozás nem indokolt, a törvényjavaslat hatályon kívül helyezi a baleseti hozzátartozói nyugellátások érvényesítését időben behatároló szabályokat.

16. §

A módosítás a szabályozás egységessé tételét célozza azáltal, hogy magasabb összegű családi pótlék jár az ideiglenes hatályú elhelyezés esetén, továbbá abban az esetben is, ha a gyámhatóság a szülői ház elhagyását engedélyezte a tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos gyermek után.

17. §

A törvényjavaslatban foglaltak szerint a „saját háztartásban nevelt, gondozott gyermek” fogalma kibővül, ugyanis a módosítás alapján a saját háztartásban nevelt, gondozott gyermeknek kell tekinteni a szociális intézményben 30 napot meghaladóan elhelyezett azon gyermeket (személyt) is, akinek az elhelyezésére a tartós betegségére vagy súlyos fogyatékoságára tekintettel, az oktatáshoz, fejlesztő nevelési-oktatási tevékenységhez való hozzáférés biztosítása céljából került

sor, és csak átmeneti jelleggel került ki a szülő háztartásából.

18. §

A törvényjavaslat 18. §-a a gyermekgondozást segítő ellátás havi összegét meghatározó pontosító jellegű rendelkezést tartalmaz.

19. §

A törvényjavaslat 17. §-ában foglaltakkal összefüggő változás következtében szükséges rendelkezni arról, hogy gyermekgondozási támogatásra jogosult az a személy is, aki olyan gyermek után igényli a támogatást, akinek a szociális intézményi elhelyezésére a tartós betegségére vagy súlyos fogyatékoságára tekintettel, az intézményben egyidejűleg nyújtott iskolai oktatáshoz vagy fejlesztő nevelési-oktatási tevékenységhez való hozzáférés biztosítása érdekében került sor.

20. §

A fizetési kedvezményekre vonatkozó ágazati gyakorlathoz igazodó, szabályozást pontosító módosítás megteremti az összhangot a méltányossági, fizetési kedvezmények szabályozása terén a társadalombiztosítási és családtámogatási ellátások esetében. A Nyugdíjfolyósító Igazgatóság a Magyar Államkincstár igazgatási szerve, a központosított illetményszámfejtést pedig szintén a Magyar Államkincstár végzi. A tartozás jövedelemből történő levonása során gyorsabb és egyszerűbb azt az eljárást követni, hogy a Nyugdíjfolyósító Igazgatóság közvetlenül jár el a levonás érdekében.

21. §

A jogalkalmazói jelzések és az EGT tagállamokban általában érvényesülő, a jelenlegi hazai szabályozásnál hosszabb határidők okán a módosítás 5 évre emeli az igényérvényesítésre nyitva álló határidőket, továbbá pontosítja a munkavégzési korlátozásokat, és egyéb technikai jellegű szövegcsere változtatásokat vezet át.

22. §

Az Alkotmánybíróság a 14/2018. (IX. 27.) AB határozatában megállapította, hogy a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény 95/A. § (2) bekezdése alaptörvény-ellenes, ezért azt megsemmisítette, tekintettel arra, hogy a támadott szabályozás szükségtelenül korlátozza a jogorvoslathoz és a tisztességes bírósági eljáráshoz való jogot. Ebből következően a Cst.-ből is hatályon kívül helyezésre kerül az a rendelkezés, amely alapján a méltányossági jogkörben hozott döntés ellen indított közigazgatási perben kizárólag a semmisségre lehetett hivatkozni.

23. §

A törvényjavaslat egyértelművé teszi azt a jelenleg is hatályos rendelkezést, amely szerint, ha bármely okból megszűnik a korhatár előtti ellátás, illetve a szolgálati járandóság, ezt követően az

illetőnek sem korhatár előtti ellátás, sem szolgálati járandóság nem állapítható meg. A rendelkezést – utaló szabályok révén – az átmeneti bányászjáradékra és a táncművészeti életjáradékra is alkalmazni kell.

24. §

Előfordulhat, hogy az uniós intézményben dolgozó tisztviselő, más alkalmazott a nyugdíjbiztosítási átutalását követően az uniós intézményi nyugdíjrendszer mellett a magyar nyugdíjrendszerben is szerez jogosultságot. A törvényjavaslat megteremti számukra annak lehetőségét, hogy a nyugdíjbiztosítási átutalást követően hazánkban szerzett jogosultságot is át tudják utalni az uniós intézményi nyugdíjrendszerbe.

25. §

A törvényjavaslatnak a Cst.-t módosító szabályai 2019. január 1-jén lépnek hatályba, a többi rendelkezés a kihirdetést követő harmadik napon.

26. §

Az Európai Unió tisztviselőinek és más alkalmazottainak nyugdíjbiztosítási átutalásáról és visszautalásáról, valamint egyes nyugdíjbiztosítási tárgyú és más kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2012. évi CXII. törvény módosítása miatt a törvényjavaslatba jogharmonizációs záradékot kell illeszteni.